

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/7/2022
Identifikačné číslo spisu: 5120207074
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5120207074.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast. advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: W. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. H. XX, XXX XX H. H., o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9Odi/3/2020, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43CoKR/17/2021-89 zo dňa 22. 09. 2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“, „prvoinštančný súd“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 9Odi/3/2020-59 zo dňa 14. 05. 2021 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zrušenia oddĺženia žalovaného pre jeho nepoctivý zámer. Súčasne rozhodol o nároku žalovaného voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že medzi Slovenskou sporiteľňou, a. s., ako právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 05. 12. 2013 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie splátkového úveru žalovanému v sume 3.900,-- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal uhradiť formou 120-ich mesačných splátok po 76,59 eur. Po márnej výzve na úhradu omeškaných splátok, právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky ku dňu 22. 11. 2016. Predmetná pohľadávka bola Zmluvou o postúpení pohľadávok č. 0258/2017/CE zo dňa 24. 03. 2017 postúpená na žalobcu, a to v celkovej výške 5.417,61 eur, o čom bol žalovaný upovedomený. Žalobca takto nadobudnutú pohľadávku spolu s príslušenstvom uplatnil na súde a na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu - platobného rozkazu č. k. 14Csp/32/2018-45, bola vedená na majetok žalovaného exekúcia. Zrážkami zo mzdy a iných príjmov

žalovaného boli v mesiacoch marec a apríl 2019 realizované tri úhrady v celkovej výške 461,46 eur. Z odôvodnenia prvoinštančného rozsudku tiež vyplýva, že žalovaný žalobcovi dňa 10. 10. 2017 telefonicky oznámil, že v prípade, ak bude voči nemu zahájená exekúcia, požiada o osobný bankrot. Žalobca tvrdí, že využitím inštitútu oddĺženia žalovaný poškodil jeho osobu, keďže po zrušení konkurzu žalovaný nie je povinný žalobcovi uhradiť ani časť záväzku, hoci podľa správy exekútora o stave exekúcie, žalovaný bol v čase vedenia exekúcie zamestnaný, bola voči nemu vedená jedna exekúcia a podľa žalobcu príjem žalovaného postačoval na uspokojenie jeho pohľadávky.

3. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 166a ods. 1 písm. a/, § 166f ods. 1, § 166g ods. 1, ods. 2, § 3 ods. 2 vety tretia a štvrtá, § 3 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z., o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoKR“) a § 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 643/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spôsobe určenia platobnej neschopnosti a predĺženia v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška č. 643/2005 Z. z.“).

4. Prvoinštančný súd, posudzujúc splnenie podmienok uvedených v § 166f ods. 1 ZoKR konštatoval, že žalobca ako veriteľ bol dotknutý oddĺžením, preto je aktívne vecne legitimovaný na podanie žaloby o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer žalovaného, zároveň žalovaný je pasívne vecne legitimovaným subjektom. Súčasne konštatoval, že žaloba bola podaná v lehote 6 rokov od vyhlásenia konkurzu.

5. Žalobca odôvodňoval nepoctivý zámer žalovaného tým, že žalovaný nebol v čase podania návrhu platobne neschopný, pretože voči nemu úspešne prebiehala exekúcia, v dôsledku ktorej by pohľadávka žalobcu bola vymožiteľná v rámci exekučného konania. Súd prvej inštancie poukázal na § 3 ods. 2 ZoKR, z ktorého vyplývajú zákonné znaky, ktoré sú predpokladom vzniku platobnej neschopnosti dlžníka - fyzickej osoby, ktorými sú existencia aspoň jedného peňažného záväzku po lehote splatnosti 180 dní a objektívna neschopnosť dlžníka tento záväzok plniť. Objektívnu neschopnosťou dlžníka plniť sa rozumie stav, kedy dlžník nemá dostatok objektívnych prostriedkov, aby splatný peňažný záväzok uhradil. Podľa § 1 vyhlášky č. 643/2005 Z. z., sa platobne neschopným rozumie ten, koho peňažné záväzky nie sú kryté jeho finančným majetkom. Súd prvej inštancie zdôraznil, že citovaná vyhláška síce nereflektovala na zmenu definície platobnej neschopnosti fyzickej osoby v ZoKR účinnej od 01. 03. 2017, jej podstata spočíva v nekrýti splatných záväzkov finančným majetkom dlžníka však platí. Podľa konajúceho súdu, podstatou definície platobnej neschopnosti nie je to, či je dlžník schopný záväzok uhradiť v splátkach, ale či disponuje dostatkom finančného majetku, ktorým by záväzok mohol uhradiť v celosti.

6. Podľa súdu prvej inštancie v konaní nebolo sporné, že pohľadávka žalobcu bola uspokojovaná splátkami v dôsledku vykonávaných exekučných zrážok, táto skutočnosť však nepreukazuje, že žalovaný bol v čase podania návrhu na oddĺženie platobne schopný. Prvoinštančný súd sa zaoberal tvrdením žalobcu o existencii platobnej schopnosti žalovaného v čase podania návrhu podľa domnienky uvedenej v § 3 ods. 2 ZoKR (podľa ktorej, ak peňažnú pohľadávku nemožno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou, predpokladá sa, že je platobne neschopný). Okresný súd konštatoval, že vyvrátiteľná domnienka uvedená v § 3 ods. 2 ZoKR sa uplatňuje v prípade veriteľských návrhov na vyhlásenie konkurzu a má slúžiť veriteľovi na uľahčenie jeho dôkaznej pozície pri podávaní návrhu na vyhlásenie konkurzu (keďže veriteľ je oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, ak môže odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť dlžníka). V prípade veriteľského návrhu na vyhlásenie konkurzu existenciu platobnej schopnosti preukazuje dlžník, ktorý musí uvedenú domnienku vyvrátiť. Podľa okresného súdu žalobca nesprávne použil argument a contrario, že pokiaľ peňažnú pohľadávku možno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou, dlžník nie je platobne neschopný. Podľa súdu žalobca tým sám vytvára domnienku, vyvrátenie ktorej prenáša na dlžníka, čo je neprípustné aj z dôvodu, že dôkazné bremeno v tomto konaní nesie žalobca ako veriteľ.

7. K námietke žalobcu o absencii poctivého zámeru žalovaného pri podávaní návrhu na oddĺženie tvrdiac, že v rozpore s § 166g ods. 1 ZoKR nevynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach možností, súd prvej inštancie uviedol, že toto ustanovenie poukazuje na správanie dlžníka po podaní

návrhu a s odkazom na toto ustanovenie preto nemožno posudzovať správanie dlžníka pred podaním návrhu. Podľa okresného súdu o nepoctivom zámere žalovaného nesvedčí ani samotná skutočnosť, že návrh na vyhlásenie konkurzu podal bezprostredne po tom, ako mu začali byť vykonávané zrážky zo mzdy. Žalovaný podaním návrhu na oddĺženie len využil zákonnú možnosť a ZoKR takéto konanie ako nepoctivý zámer dlžníka nedefinuje.

8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa zásady úspechu v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“) tak, že nárok na ich náhradu priznal žalovanému, ktorý mal plný úspech vo veci voči žalobcovi, a to v rozsahu 100 %.

9. Na odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p., Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, prvoinštančný rozsudok podľa § 387 ods. 1 C. s. p., v celom rozsahu potvrdil; vo vzťahu k náhrade trov odvolacieho konania rozhodol, že žalovaný nárok na ňu nemá, keďže mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

10.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, ktorý podľa jeho názoru aj správne právne posúdil. Na doplnenie záverov súdu prvej inštancie odvolací súd poukázal na zákonnú definíciu platobnej neschopnosti fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 veta tretia ZoKR, ktorá vyžaduje splnenie dvoch podmienok, a to existenciu aspoň jedného splatného peňažného záväzku a uplynutie doby viac ako 180 dní po splatnosti tohto záväzku, v rámci ktorej doby nie je fyzická osoba schopná plniť takýto splatný záväzok. Odvolací súd mal za preukázané, že pohľadávka voči žalovanému nadobudla splatnosť po zosplatnení ku dňu 22. 11. 2016, pričom žalobca

v konaní ani netvrdil, že by z takto splatnej pohľadávky až ku dňu vykonania čiastočných úhrad v rámci exekúcie, žalovaný uhradil čo i len jej časť. Odvolací súd zdôraznil, že samotná existencia pracovnoprávneho vzťahu a príjmu žalovaného ešte neznamená, že tento spĺňa podmienku platobnej schopnosti vzhľadom na výšku pohľadávky žalobcu a existencie finančného majetku žalovaného. Uviedol, že pojem „platobná neschopnosť“ znamená taký majetkový stav dlžníka, ktorý vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov nedosahuje hodnotu v takej výške, aby bol spôsobilý na úhradu pohľadávky veriteľa v lehote 180 dní od splatnosti tohto záväzku. Preukázanie nepoctivého zámeru je na strane žalobcu. Žalobca neuviedol také okolnosti, ktoré by v rámci zákonnej definície platobnej neschopnosti (existencie splatného záväzku a nemožnosti jeho úhrady zo strany dlžníka v lehote 180 dní po splatnosti) vyvrátili takto zákonom definovanú platobnú neschopnosť ku dňu podania návrhu na oddĺženie. Odvolací súd ďalej, poukázaním na § 1 vyhlášky č. 643/2005 Z. z., zdôraznil, že pri platobnej neschopnosti sa neposudzuje celkový majetkový stav dlžníka, t. j. existencia iného majetku, ale práve finančné prostriedky, resp. iný finančný majetok, ktorý má vplyv na posudzovanie platobnej schopnosti, t. j. na existenciu finančných prostriedkov, hotovosti, peňazí na účte alebo iného finančného majetku v takej hodnote, aby bol spôsobilý na krytie splatného záväzku. Existenciu žiadneho finančného majetku, a to ani finančných prostriedkov v hodnote spôsobilej na krytie záväzku, žalobca v konaní nepreukázal a ani len netvrdil. Jeho závery o tom, že bola čiastočne uhrádzaná jeho pohľadávka splátkami v rámci exekúcie, ešte nevyvracajú záver o platobnej neschopnosti žalovaného.

11. Odvolací súd neprihliadol na závery rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 29Odo/236/2003 zo dňa 06. 09. 2005, na ktoré odkazoval žalobca, a to s odôvodnením, že toto rozhodnutie vychádza z inej právnej úpravy a nezohľadňuje vyhlášku č. 643/2005 Z. z. účinnú až od 01. 01. 2006 na území Slovenskej republiky, definujúcu druh a výšku finančného majetku za účelom určenia platobnej neschopnosti dlžníka.

12. Odvolací súd ďalej uviedol, že žalobca nepredložil dôkazy preukazujúce nepoctivý zámer žalovaného, hoci dôkazné bremeno v tomto smere je práve na žalobcovi. Tvrdenie o čiastočných úhradách pohľadávky v rámci exekúcie ešte nepreukazuje existenciu platobnej schopnosti žalovaného v čase podania návrhu na oddĺženie, naopak, tento stav preukazuje len tú skutočnosť, že žalovaný nedisponoval žiadnym finančným majetkom, ktorý by bol spôsobilý na krytie pohľadávky žalobcu po jej zosplatnení a

postúpenej vo výške 5.417,61 eur. Odvolací súd poukázal na záver správy súdneho exekútora o priebehu exekúcie na majetok žalovaného zo dňa 20. 05. 2019, z ktorého vyplýva, že žalovaný ako povinný

v exekúcii nedisponuje majetkom podliehajúcim exekúcii. Okrem možnosti siahnutia na príjem žalovaného formou zrážky zo mzdy, žiadny finančný majetok, ktorým by bola krytá pohľadávka žalobcu, zistený nebol. Vzhľadom na uvedené, žalobca svoje tvrdenia o platobnej schopnosti žalovaného v čase podania návrhu na jeho oddĺženie, nepreukázal.

13. Odvolací súd sa ďalej stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že ust. § 3 ods. 2 posledná veta ZoKR je zákonnou vyvrátiteľnou domnienkou, za splnenia ktorej sa fyzická osoba považuje za platobne neschopnú. Podľa odvolacieho súdu sa nejedná o rozšírenie zákonnej definície platobnej neschopnosti fyzickej osoby uvedenej v § 3 ods. 2 tretia veta ZoKR, ale jedná sa o zákonnú fikciu, t. j. vyvrátiteľnú domnienku dopĺňujúcu zákonnú definíciu platobnej neschopnosti fyzickej osoby. Účelom tejto zákonnej domnienky je poskytnúť dlžníkovi v konaní o veriteľskom návrhu na vyhlásenie konkurzu možnosť preukázania opaku zákonnej domnienky platobnej neschopnosti. Odvolací súd sa nestotožnil so žalobcovým výkladom a contrario tejto domnienky, t. j., ak je čiastočne pohľadávka uspokojovaná v rámci exekúcie, je automaticky vyvrátený záver o platobnej neschopnosti dlžníka fyzickej osoby. Stotožňujúc sa so záverom prvoinštančného súdu odvolací súd uviedol, že výkladom a contrario tejto zákonnej domnienky vytvoril žalobca nový skutkový stav, za splnenia ktorého sa má fyzická osoba považovať za platobne schopnú, pričom zákon takéto ustanovenia nemá a ani z účelu zákona to nevyplýva. Naopak, podľa odvolacieho súdu je tvrdenie a záver žalobcu o výklade a contrario zákonnej domnienky platobnej neschopnosti, ak je rámci exekúcie vymožená časť pohľadávky, priamo v rozpore s účelom, charakterom a predpokladom oddĺženia podľa § 166 a nasl. ZoKR ako lex specialis osobitného inštitútu oddĺženia fyzickej osoby pre platobnú neschopnosť. Zo znenia § 3 ods. 2 posledná veta ZoKR, ani z úmyslu zákonodarcu a účelu tohto ustanovenia nevyplýva podľa odvolacieho súdu použitie výkladu a contrario tejto zákonnej domnienky tak, ako to uviedol žalobca, pretože zmyslom tohto ustanovenia je uľahčiť procesné postavenie veriteľa ako navrhovateľa pri návrhu na vyhlásenie konkurzu a umožnenie dlžníkovi vyvrátiť zákonnú domnienku platobnej neschopnosti preukázaním opaku.

14. Odvolací súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu o tom, že žalovaný tým, že bezodkladne po začatí exekúcie a nútenom vymožení časti pohľadávky podal návrh

na oddĺženie, mal preukázať svoj nepoctivý zámer a zneužiť inštitút oddĺženia. Totožne so súdom prvej inštancie uviedol, že samotná skutočnosť podania návrhu na oddĺženie bezprostredne po vykonávaní zrážok zo mzdy, nepoctivý zámer nepreukazuje. Žalovaný podaním návrhu len využil zákonnú možnosť podať takýto návrh. Do času začatia exekučného konania a vydania upovedomenia o exekúcii, hoci bol žalovaný v postavení dlžníka žalobcu, nemohol využiť inštitút oddĺženia fyzickej osoby pre platobnú neschopnosť, práve z dôvodu nesplnenia zákonnej podmienky vedenia exekúcie. Zákon priamo definuje a vyžaduje ako predpoklad oddĺženia fyzickej osoby existenciu exekučného konania. Pokiaľ v priebehu exekučného konania dlžník podá návrh na vyhlásenie konkurzu, táto skutočnosť sama osebe nepoctivý zámer nepreukazuje, naopak, preukazuje len využitie zákonných možností domáhať sa oddĺženia touto formou, pretože až vedením exekúcie sú splnené podmienky na oddĺženie fyzickej osoby pre platobnú neschopnosť.

15. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 29. 10. 2021.

16. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (č. 1. 103 - 104, prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Navrhol, aby dovolací súd jeho dovolaniu vyhovel a zrušil rozsudok odvolacieho súdu.

17. Žalobca (v ďalšom texte tiež „dovolateľ“) za podstatné v predmetnom konaní považuje vyriešenie právnej otázky posúdenia platobnej neschopnosti žalovaného ako elementárnej podmienky zakladajúcej jeho právo domáhať sa oddĺženia podľa § 166 ZoKR. Poukázaním na odôvodnenia rozhodnutí obidvoch vo veci konajúcich súdov - prvoinštančného i odvolacieho, žalobca má za to, že odvolací súd síce správne citoval definíciu platobnej neschopnosti fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 veta tretia ZoKR ako

stav, keď fyzická osoba nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok, na jej bližšie vymedzenie však podľa žalobcu aplikoval nesprávnu právnu normu, a to vyhlášku č. 643/2005 Z. z. Tvrdí, že ustanovenie § 1 ods. 1 vyhlášky bližšie vymedzuje platobnú neschopnosť výlučne právnickej osoby, keďže je v základných znakoch totožné s definíciou platobnej neschopnosti právnickej osoby podľa § 3 ods. 2 prvá veta ZoKR, ktorá je úplne odlišná od zákonnej definície platobnej neschopnosti fyzickej osoby. Jeho aplikácia na bližšie vymedzenie platobnej neschopnosti fyzickej osoby je tak vylúčená. Uvedené podľa názoru žalobcu potvrdzuje aj skutočnosť, že ustanovenie § 1 vyhlášky č. 643/2005 Z. z. je účinné od 01. 01. 2006, kým znenie § 3 ods. 2 veta tretia ZoKR je účinné od 01. 03. 2017. Ak by bolo zámerom zákonodarcu bližšie vymedziť platobnú neschopnosť pri právnickej aj fyzickej osobe rovnako, muselo by sa to premietnuť do znenia vyhlášky č. 643/2005 Z. z., čo sa však nestalo. Aplikáciou nesprávneho právneho predpisu (§ 1 vyhlášky č. 643/2005 Z. z.) tak odvolací súd nesprávne právne posúdil platobnú neschopnosť žalovaného, keď určil, že ten by bol platobne schopný, len ak by disponoval finančným majetkom, ktorý by kryl jeho celý záväzok. Čiastočné uspokojenie žalobcovej pohľadávky v exekúcii bezprostredne pred vyhlásením konkurzu na žalovaného, nemá podľa právneho názoru odvolacieho súdu žiadny vplyv na posúdenie jeho platobnej neschopnosti, s ktorým názorom ale žalobca nesúhlasí.

18. Vo vzťahu k názoru odvolacieho súdu, že a contrario výklad § 3 ods. 2 posledná veta ZoKR v znení účinnom od 29. 04. 2015 je v oddĺžení neprípustný, nakoľko tento je aplikovateľný len na veriteľský návrh na vyhlásenie konkurzu, žalobca tvrdí, že ak by zákonodarca mal úmysel vylúčiť pôsobnosť § 3 ods. 2 posledná veta ZoKR na oddĺženie, musel by tak urobiť zákonným ustanovením. Keďže tak neurobil, pôsobnosť označeného ustanovenia z oddĺženia podľa názoru žalobcu vylúčená nie je.

Uviedol, že ZoKR v § 3 ods. 2 vymedzil zákonnú definíciu platobnej neschopnosti rozdielne pre právnickú a fyzickú osobu. Zároveň vymedzil vyvrátiteľnú zákonnú domnienku, že ak nemožno voči dlžníkovi vymôcť peňažnú pohľadávku exekúciou, predpokladá sa, že je platobne neschopný. A contrario výklad tejto zákonnej domnienky znamená, že dlžník, ktorého dlh je vymožiteľný v exekúcii, je platobne schopný a nespĺňa tak zákonnú podmienku domáhať sa oddĺženia. Na základe uvedených tvrdení žalobca má za to, že v konaní uniesol dôkazné bremeno, keďže preukázal nepoctivý zámer dlžníka pri oddĺžení podľa § 166g ods. 2 písm. f/ ZoKR, pretože pohľadávka žalobcu bola voči žalovanému úspešne vymáhaná v exekúcii, a teda že jeho žaloba o zrušenie oddĺženia žalovaného je dôvodná.

19. K dovolaniu žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na odôvodnenie svojho záveru dovolací súd podľa § 451 ods. 3 C. s. p., stručne uvádza nasledovné:

21. Podľa § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

22. Dovolateľ vo svojom dovolaní dôvodí prípustnosťou dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo

zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

23. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p., možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

24. Pre všetky tri procesné situácie, v ktorých ust. § 421 ods. 1 C. s. p., pripúšťa dovolanie (uvedené v písm. a/, b/, c/ citovaného ustanovenia), má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“, konkrétne, ako dovolateľ túto otázku zafinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., môže byť pritom len otázka právna, nie skutková otázka. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine a pod.), ako aj otázku procesnoprávnu, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení.

25. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. predpokladá, že právnu otázku dovolací súd doposiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita takúto otázku (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí) vyriešil. Zároveň, právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie a ani akademické otázky, ktoré nemajú súvis s rozhodovaným sporom.

26. V posudzovanom prípade dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z nesprávneho právneho posúdenia platobnej neschopnosti žalovaného odvolacím súdom, keď určil, že ten by bol platobne schopný, len ak by disponoval finančným majetkom, ktorý by kryl jeho celý záväzok. Tvrdí, že odvolací súd síce správne cituje definíciu platobnej neschopnosti fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 veta tretia ZoKR, avšak na jej vymedzenie aplikoval nesprávnu právnu normu, a to vyhlášku MS SR č. 643/2005 Z. z.

27. Takto koncipovaným dovolaním, kedy by bolo nevyhnutné prednostne posúdiť predmetnú vyhlášku a správnosť, resp. vôbec možnosť jej aplikácie na vymedzenie platobnej neschopnosti fyzickej osoby, sa však dovolací súd zaoberať nemôže.

28. Pre odôvodnenie predmetného záveru dovolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/110/2018, publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 7/2019 pod č. 73/2019, ktorej (v poradí druhá) právna veta znie: „Dovolateľ môže v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku, úspešne argumentovať iba tými dôvodmi, ktoré už skôr namietol v odvolaní, avšak odvolací súd tieto dôvody meritórne posúdil v jeho neprospech.“

29. Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 9Odi/3/2020-59 zo dňa 14. 05. 2021 (podanom na č. l. 66 až 68 spisu), námietku spočívajúcu v nesprávnej aplikácii vyhlášky MS SR č. 643/2005 Z. z., resp. že aplikácia § 1 vyhlášky MS SR na vymedzenie platobnej neschopnosti fyzickej osoby, je vylúčená, výslovne nenamietol, uplatnil ju prvýkrát až v dovolaní, hoci predmetnou vyhláškou dôvodil už súd prvej inštancie v označenom rozsudku na č. l. 59 a nasl. spisu.

30. Žalobca v podanom odvolaní síce namietol arbitrárnosť názoru prvoinstančného súdu o tom, že domnienka platobnej neschopnosti uvedená v § 3 ods. 2 ZoKR sa uplatňuje pre veriteľské návrhy na

vyhlásenie konkurzu, opakovane sa vyjadroval ku konaniu a správaniu žalovaného, nemajúceho poctivý zámer pri oddlžení, súčasne dôvodil rozhodnutím Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 9Odo/236/2003

zo dňa 06. 09. 2005, avšak námietky k aplikácii vyhlášky MS SR č. 643/2005 Z. z., súdom prvej inštancie nevzniesol žiadne. Dovolací súd sa preto nemôže vecne zaoberať predmetnou námietkou, ktorou sa odvolací súd meritórne nezaoberal. Odvolací súd síce v odôvodnení svojho rozsudku v bode 30. v súvislosti s definovaním platobnej neschopnosti dôvodil ustanovením § 1 vyhlášky MS SR č. 643/2005 Z. z., avšak nie v rámci argumentácie na námietku žalobcu (keďže túto v odvolaní nevzniesol). Keďže úlohou dovolacieho súdu by bolo posúdiť, či odvolací súd argumenty a námietky odvolateľa uvedené v odvolaní riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver, v prípade absencie prieskumu a záveru dovolacieho súdu k správnosti či nesprávnosti výkladu § 1 citovanej vyhlášky (pre absenciu námietok žalobcu v uvedenom smere), predmet prieskumu dovolacieho súdu daný nie je.

31. Vzhľadom na vyššie vyslovené závery vylučujúce uskutočnenie dovolacieho prieskumu dovolací súd konštatuje, že v rozhodovanej veci prípustnosť dovolania podaného podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p., daná nie je. Najvyšší súd z uvedeného dôvodu dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ C. s. p., odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné.

32. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p., a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. 05. 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.